

‘सौर आणि अणुऊर्जा विकासासाठी महत्त्वाची’

म. टा. प्रतिनिधी ■ पुणे
matapune@indiatimes.com

‘मी राजकारणी नाही, तंत्रज्ञ आहे’

जात आहे, असा पंतप्रधानांनी आरोप केला आहे. त्यावर डॉ. काकोडकर म्हणाले, ‘पुरावे असल्याशिवाय पंतप्रधान कदापि बोलणार नाहीत.’

व्याख्यानानंतर जैतापूर अणुऊर्जा प्रकल्पाविषयी शिवसेनेच्या भूमिकेविषयी डॉ. काकोडकर ‘नो, कॉमेंट्स’ एवढेच तुटक उत्तर दिले. ‘मी राजकारणी नाही, तंत्रज्ञ आहे. त्याविषयी बोलायचे नाही.’ असेही स्पष्ट केले. रत्नागिरीच्या व्याख्यानाला आयोजकांनी बोलावले, तर नक्कीच जाणार असल्याचेही ते म्हणाले. तसेच, देवास प्रकरण आणि डॉ. माधवन नायर यांच्यावरची कारवाईविषयी बोलताना ते म्हणाले, ‘तुम्ही धोका पत्कारल्याशिवाय कोणत्याही प्रकारची चांगली कामे करू शकणार नाही. अशी कारवाई होत असेल, तर मग पुढे जाऊन कोणीही धोका पत्कारून काम करायला तयार होणार नाही.’ कुडनकुलन अणुऊर्जा प्रकल्पाला विरोध करण्यासाठी अमेरिकी एनजीओकडून आंदोलकांना पैसा पुरविला

भविष्यात ऊर्जा संकटाच्या पार्श्वभूमीवर देशासाठी आवश्यक ऊर्जेची गरज पूर्ण करण्याची ताकद सौर आणि अणुऊर्जा स्रोतांमध्ये आहे. प्रगतीच्या दृष्टीने या दोन्ही क्षेत्रांत चालणारे संशोधन वाढविण्याची गरज आहे. तसेच व्यापक राष्ट्रहित लक्षात घेत आपण सौरऊर्जेच्या क्षेत्रामध्ये प्रगती करणे आवश्यक असल्याचे मत राष्ट्रीय अणुऊर्जा आयोगाचे माजी अध्यक्ष आणि ज्येष्ठ शास्त्रज्ञ डॉ. अनिल काकोडकर यांनी सोमवारी व्यक्त केले.

आघारकर इन्स्टिट्यूटतर्फे राष्ट्रीय विज्ञान दिनानिमित्त आयोजित व्याख्यानमालेमध्ये ते बोलत होते. ‘प्रिपेअरिंग फॉर अवर सिक्युअर एनर्जी फ्युचर’ हा त्यांच्या व्याख्यानाचा विषय होता. संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. के. बॅनर्जी, प्रभारी संचालक दिलीप रानडे या वेळी उपस्थित होते.

डॉ. काकोडकर म्हणाले, ‘ऊर्जेच्या सद्यस्थितीवर समाधानी राहण्यापेक्षा विकासासाठी आवश्यक ठरणाऱ्या ‘स्टेडी स्टेट फॉर एनर्जी’चा आता विचार करायला हवा. मानवी विकास निर्देशांकामध्ये भारताने अजूनही झेप घेतलेली नाही. संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या निष्कर्षानुसार हा निर्देशांक आणि देशाचे दरडोई ऊर्जा वापराचे प्रमाण यांचा थेट संबंध असतो. त्यामुळे आता देशाची गत वाढवण्यासाठी एनर्जीच्या संध्यापेक्षा

आपल्याला दरडोई ऊर्जा वापराचे प्रमाण वाढविण्याची गरज आहे. ही गरज पूर्ण करण्यासाठी तितक्याच मोठ्या प्रमाणात ऊर्जा निर्माण व्हायला हवी. देशात उपलब्ध असणारा थोरिअमचा साठा आणि सौरऊर्जा यांच्या आधारावरच ही ऊर्जा निर्माण होऊ शकेल. थोरिअमच्या वापराने तयार होणारी अणुऊर्जा आणि सौरऊर्जेच्या साहाय्यानेच पुढच्या दोन शतकांमध्ये आपण ऊर्जेची ती ‘स्टेडी स्टेट’ गाठू शकतो.’

‘अणुऊर्जेविषयी समाजामध्ये पसरणारे गैरसमज आणि भीती कमी करणे आवश्यक आहे. अणुऊर्जा आणि सौरऊर्जा हे एकमेकांना पूरक ठरणारे ऊर्जास्रोत आहेत. दोन्ही ऊर्जास्रोतांमध्ये गुंतवावे लागणारे मोठे भांडवल कमी करण्यासाठीचे मार्ग शोधणे आवश्यक आहे. ‘हायब्रीड एनर्जी’च्या संकल्पनांवरही आपण काम करायला हवे.’ असेही त्यांनी या वेळी सांगितले.